

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL ET TECHNOLOGIQUE

Session 2016

Epreuve du mardi 21 juin 2016

OCCITAN

Langue Vivante 2

Séries **ES/S** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – coefficient : **2**

Série **L** Langue vivante obligatoire (LVO) – Durée de l'épreuve : **3 heures** – coefficient : **4**

Série **L LVO** et langue vivante approfondie (LVA) – Durée de l'épreuve : **3 heures** – coefficient : **8**

Séries **ST2S et STMG** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – coefficient : **2**

Séries **STI2D, STD2A, STL** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – épreuve facultative

Le candidat choisira le questionnaire correspondant à sa série

L'usage du dictionnaire et de la calculatrice n'est pas autorisé.

Ce sujet comporte 9 pages numérotées de 1/9 à 9/9.

Dès que ce sujet vous est remis, assurez-vous qu'il est complet.

Les pages 5, 6, 7 et 8 sont à rendre avec la copie d'examen.

Répartition des points

Compréhension	10 points
Expression	10 points

Document 1 :

Jaufre Rudèl e la comtessa de Tripòli.

Jaufré Rudèl es un famós trobador occitan. Conegut coma lo *prince de Blaia*, vila que ne foguèt lo senhor, prenguèt part a la Segonda Crosada, en Orient.

Escriguèt de cançons d'amor al cors de la primièra mitat del sègle XII e cantèt « l'amor de luènh », es a dire l'amor impossible e sens espèr.

Segon sa *vida*¹, celebrèt una comtessa de Tripòli², ben nascuda e inaccessible.

Vida de Jaufre Rudèl : « Jaufre Rudèl foguèt un grand gentilòme, prince de Blaia. E s'enamorèt de la comtessa de Tripòli, sens la véser, per lo ben que n'entendèt dire als pelerins. E ne faguèt fòrça cançons. E per la véser, se crosèt³ e prenguèt la mar. Mas tombèt malaut en la nau⁴, e foguèt menat a Trípoli, en un ostal, coma mòrt. E aquò se faguèt saber a la comtessa que venguèt a el e lo prenguèt entre sos braces. E atal el moriguèt entre sos braces... »

D'aprèp l'enciclopèdia en linha *Wikipèdia*

1. Petita biografia mai o mens fictiva. 2. Comtat fondat en Orient per lo comte de Tolosa, Raimon IV de Sant Gèli, dins lo Liban actual. 3. Se jonhèt a la Crosada. 4. Sus lo batèu.

Document 2 :

Sent-Castin, lo baron sauvatge

Joan Vincenç de Sent-Castin n'èra pas un baron coma los autes. Nascut en 1652, dens ua vielha familha bearnesa¹, n'èra pas l'ainat e donc que calè² qu'anèsse cercar fortuna aulhors. Que hasó³ donc militar, au servici deu rei de França, Loís XIV. Qu'avèva⁴ sonque tretze ans quan s'embarquè tà la Navèra França⁵. Lo viatge èra long, sèt setmanas, e perilhós tanben ; fòrça batèus naufragavan.

Sent-Castin non sabèva arren⁶ d'aqueth país sauvatge. Los Europèus èran tres cents cinquanta a viver⁷ en tèrra d'Acadia, en un territòri immens. Los qui s'installavan que costejavan las tribús indianas, que causivan⁸ de còps de viver damb eths⁹ dens los wigwams¹⁰.

Sent-Castin qu'aprengó³ lèu l'anar de viver deu pòble abenaquís. Que l'ensenhèn la caça, la pesca, a córrer per los bòscs damb las raquetas, la faïçon de combàter e tanben coma poder subervíver a la rigor de l'ivèrn en aqueth país copat deu monde; qu'esposè la hilha de Madockawando, lo *sachem*¹¹ deus Abenaquís.

Los Anglés que reivindicavan las tèrras d'Acadia per amor que i volèn¹² desvelopar lo comèrci. A partir de 1689, la guèrra entre lo rei de França e lo rei d'Anglatèrra se hasó mei dura. En Acadia, que l'aperèn la « guèrra de Sent-Castin ». Sent-Castin èra fòrça cranhut¹³ per amor deus sons guerrèrs abenaquís. Los Anglés que l'aperavan lo *damned baron*, lo « baron maudit ».

D'aprèp David Grosclaude, *Plumalhon*, N° 58, decembre de 2001

1. Lo Bearn es la region de Pau, dins los Pirenèus ; 2. caliá, faliá ; 3. Que hasó : faguèt / qu'aprengó: aprenguèt ; 4. Avia ; 5. per lo Canadà ; 6. sabia pas res ; 7. a viure ; 8. causissian ; 9. amb els ; 10. abitacions tradicionalas ; 11.lo dirigent, lo capolièr ; 12. volián ; 13. crenat, redobtat.

Un combatent abenaquís (Dessenh de Francis Back)

Document 3 :

Lei « Barcelonetas »

Se volètz ben, serà dins leis Aups de Nauta Provença que nos anarem passejar. Vos vau menar dins la valèia de l'Ubaia ambe sa galanta vilòta de Barceloneta¹ e sei montanhas ai cimas espectacularas² (...) Mai, lo velò pausat (...), me siáu interessat ai³ villàs « mexicanas » que se pòdon veire⁵ a Barceloneta (...) Es l'ocasion de faire un
5 viatge a rèire⁵ dins lo temps (...)

Leis activitats de la valèia s'apielèron longtemps sus l'industria dei teissuts – lana e seda - ; d'aquí, practicant l'emigracion sasonièra, leis abitants partián vendre sei produccions de linçòus⁶ e de sedariá dins Provença tota, Daufinat, Piemont, e mai duscas en Flandra. Puèi, l'emigracion venguèt definitiva a la fin dau sègle dètz-e-uechenc e, per lo còp, es mai que luenh que partiguèron bòrd que⁷ passèron la Grand Mar⁸.

Fuguèt⁹ d'abòrd la Loïsiana. Un que li disián Jaume Arnaud arribèt lo promièr dins leis annadas 1790, benlèu seguit de sei fraires¹⁰ (...) Lo Mexic durbirà puèi sei territòris en 1805. Lei « Barcelonetas », coma lei van nomenar lei Mexicans, desbarcan au pòrt de
15 Veracruz. Entre 1850 e 1950, seràn mai de 3000 a se venir installar dins lei ciutats mexicanas. Lèu prendràn part au progrès economic de la jòia republica de Mexic (...) Van devenir de « mossurs », d'unei¹¹ amolonaràn de vertadièras fortunas e chascun se'n tornarà au país après quauques annadas passadas luenh de sei cimas aupencas.

Per lei mai fortunats, tre arribats dins sa valèia, la promièra dei causas serà de
20 faire bastir un ostau a respècte de sa fortuna. Es ansin¹² qu'a l'ora d'ara, i a encara 75 villàs « mexicanas » a Barceloneta.

D'aprèp Ives Humman, site internet de la revista *Li Nouvello de Prouvènço*

1. Barcelona de Provença ; 2. sas montanhas a las cimas espectacularas ; 3. a las ; 4. véser ; 5. en darrèr ; 6. lençòls ; 7. del moment que ; 8. l'Ocean Atlantic ; 9. foguèt / estó. 10. sos fraires. 11. quauques uns ; 12. aital, atau.

Una villà « mexicana » : lo Castèl dels Manhans (d'aprèp Wikipèdia)

Travail à faire par les candidats

I — COMPREHENSION DU TEXTE (10 POINTS) [Consigne rectifiée]

Les candidats de la **série L-LVA** traiteront toutes les questions.

Les candidats de la **série L-LVO** ne traiteront pas la question 4.

Les candidats des **séries S et ES** ne traiteront pas les questions 4 et 9.

Les candidats des **séries ST2S, STMG, STI2D, STD2A et STL** ne traiteront pas les questions 4, 6 et 9.

Les réponses aux questions seront rédigées en occitan.

Documents n° 1-2-3

1) La tematica comuna als tres documents es (marcatz la bona casa) :

- l'exòdi rural.
- los escambis economics.
- los viatges otramars.
- los conflictes internacionals.

2) Cada afirmacion correspond a un document. Marcatz una crotz dins la casa correspondent.

	Document n°1	Document n°2	Document n°3
La vila de Barceloneta se tròba dins los Aups de Nauta Provença.			
França e Anglatèrra se batèron per la possession de Canadà.			
Lo comtat de Tripòli foguèt fondat per lo comte de Tolosa, Raimon IV.			
Los guerriers abenaquis èran de combatents redobtables.			
Una <i>vida</i> es una mena de pichòta biografia.			
Los abitants de l'Ubaia partián vendre de lençòls dins lo Piemont e lo Daufinat.			

Document n° 1

3) Aprèp lectura del document 1, marcatz VERAI o FALS per cada afirmacion. Justificatz vòstra responsa en citant lo tèxte:

Afirmacion	VERAI	FALS
Lo trobador Jaufre Rudèl èra d'origina modèsta. Justificacion:		
S'enamoret de la comtessa de Tripòli sense l'aver jamai vista. Justificacion:		
Tombèt malaut sus lo batèu que lo menava a Tripòli. Justificacion:		
Se moriguèt abans d'aver podut veire la comtessa. Justificacion:		

4) (Cette question ne sera traitée que par les candidats de la série **L-LVA**)

Quels elements nos permeton de dire que l'istòria del Jaufre Rudèl a quicòm (quauqua ren) de romanesc ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Document n° 2

5) Aprèp lectura del document 2, respondètz a las questions seguentas :

- D'ont èra originari lo baron de Sent-Castin ?.....
.....
- Amb qui vivián los Europèus que s'installavan en Acadia ?
- Qui es Madockawando ?
- Perqué los Angleses reivindicavan tanben l'Acadia ?

6) (Cette question ne sera pas traitée par les candidats des séries **STI2D**, **STD2A**, **STL**, **STMG** et **ST2S**)

Relevatz dins lo tèxte tres elements que mòstran que lo baron de Sent-Castin èra perfectament integrat a la societat abenaquisa ?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Document n°3

7) Perqué los « Barcelonetas » se fasián bastir de bèls ostals quand tornavan al país ?

.....
.....
.....

8) L'emigracion de la gent de l'Ubaia per l'America se faguèt en tres estapas. Digatz las qualas.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9) (cette question ne sera pas traitée par les candidats des séries **ES, S, STI2D, STD2A, STL, STMG et ST2S)**

Tradusètz en francés lo document n° 3 de la linha 6 « Leis activitats de la valèia... » a la linha 11 « passèron la Grand Mar ».

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

II — EXPRESSION PERSONNELLE (10 POINTS)

Afin de respecter l'anonymat de votre copie, vous ne devez pas signer votre composition, citer votre nom, celui d'un camarade ou celui de votre établissement.

Les candidats de la série **L-LVO** et **L-LVA** traiteront obligatoirement les deux sujets.

Les candidats des séries **S** et **ES** traiteront à leur choix un des deux sujets.

Les candidats des séries **STI2D**, **STD2A**, **STL**, **STMG** et **ST2S** traiteront seulement le sujet n°1.

Subjète n°1 :

Lo baron de Sent-Castin e lo *sachem* dels Abenaquís se rencontran per lo primièr còp. Imaginatz çò que se pòdon contar. *150 mots*.

Subjète n°2 :

E vos ? Se deviatz partir viure a l'estrangièr, ont aniriatz e perqué ? Explicatz vòstra causida. *150 mots*.